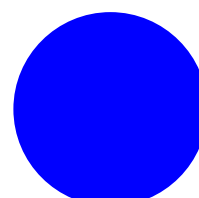
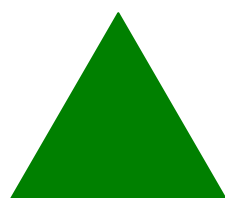
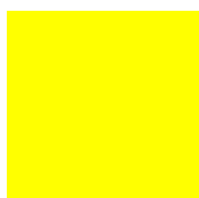
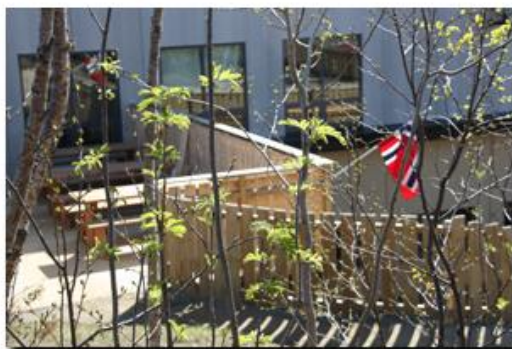

MØRKVEDLIA BARNEHAGE ÅRSPLAN 2014/ 2015

Historien til Mørkvedlia barnehage

Mørkvedlia barnehage startet i midlertidige lokaler i Smålia 15 i desember 2007. Vi startet da med 10 barn og et personale på 3. Vi skulle være i de midlertidige lokalene frem til februar 2008. Byggebransjen var det ikke vi som hadde styring med, så vi ble i våre midlertidige lokaler helt til 27.juni 2008. Da var barnegruppa vokst til 15 barn og personalgruppa økt til 5.

Etter 6 års drift i våre lokaler i Mørkvedlia har vi nå ei barnegruppe på 33 barn i alderen 1 - 5 år. Personalet består av 3 pedagogiske ledere, 4 assistenter/ fagarbeidere, en kjøkkenmedarbeider på varig tilrettelagt arbeidsplass 6,5 timer 4 dager i uka og styrer i 100 % stilling.

Vi ser på oss som en barnehage i endring og utvikling. Det vi legger i dette er at vi må endre oss i takt med at barnegruppa endres. Fra å ha en stor andel barn i alderen 1 -2 år til å få en fordeling på barn mellom 1- 6 år må vi tørre å utvikle oss til beste for barna.

1. INNHOLDSFORTEGNELSE

BARNEHAGENS HISTORIE	s. 2
1. INNHOLDSFORTEGNELSE	s. 3
2. FORBEHOLD OM ENDRINGER	s. 4
3. MØRKVEDLIA BARNEHAGES PEDAGOGISKE GRUNNSYN	s. 4
a. BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG	s. 4
i. KVALITET	s. 5
ii. OMSORG	s. 5
iii. RESPEKT	s. 5
b. FEM HOVEDELEMENTER	s. 6
ARBEIDSFORMEN I MØRKVEDLIA BARNEHAGE	s. 7
4. BARNEHAGENS INNHOLD	s. 9
a. OMSORG	s. 9
b. SOSIALT SAMSPILL	s. 10
c. LEK	s. 10
d. LÆRING	s. 11
e. KONFLIKTLØSNING	s. 12
f. NORMER	s. 13
g. RAMMEPLANENS 7 FAGOMRÅDER	s. 13
h. BARNES MEDVIRKNING	s. 14
i. DAGLIGLIVET I BARNEHAGEN	s. 15
TURGRUPPER	s. 16
BRUK AV FRISKHUSET	s. 16
j. BARNEHAGES SATSNINGSOMRÅDE: HELSE	s. 16
i. FYSISK AKTIVITET	s. 17
ii. KOSTHOLD	s. 18
iii. HYGIENE	s. 20
iv. GLEDE OG HUMOR	s. 20
k. OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE	s. 21
5. TRAFIKKSIKKERHET	s. 22
6. BARN VI BEKYMRE OSS FOR	s. 23
7. EVALUERING OG VURDERING	s. 23
8. FORELDRESAMARBEID	s. 24
9. SAMARBEIDSUTVALGET 2014/ 2015	s. 27
10. BARNEGRUPPEN	s. 27
11. PERSONALGRUPPEN	s. 28
VEDLEGG:	
1. UKEPLAN FOR MØRKVEDLIA BARNEHAGE HØST 2011	
2. DAGSRYTMEN I MØRKVEDLIA BARNEHAGE.	

2. MED FORBEHOLD OM ENDRINGER

Årsplanen er et arbeidsdokument for de ansatte, og et bindeledd mellom barnehagene og foreldre/ samfunn.

Uforutsette hendelser kan oppstå i løpet av et barnehageår. Vi må derfor ta forbehold om at endringer kan bli nødvendig i forhold til barnegruppen, personalet, organisering og innhold i planen.

3. MØRKVEDLIA BARNEHAGES PEDAGOGISKE GRUNNSYN

Definisjon: Den virkelighetsoppfatning, verdier og holdninger som ligger til grunn for pedagogisk virksomhet. Det vil si basisen for vårt arbeid.

Mørkvedlia barnehages pedagogiske plattform

bygger på et helhetlig læringssyn, der utvikling er en prosess som har sin drivkraft i samspillet mellom barnet og omgivelsene. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer. (BFD -1995; Rammeplan for barnehagen)

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG:

Barnehagens formål er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, oppdragelse og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling i samarbeid og forståelse med barnets hjem. Barnehagen skal formidle grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar og representere et miljø som bygger på respekt for menneskeverd og retten til å være forskjellig. Menneskelig likeverd, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse og solidaritet er sentrale

samfunnsverdier som legges til grunn for omsorg, danning, lek og læring i barnehagen.

(KD, Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver 2011/ Lov om barnehager av 2010, §1. Barnehagens formål)

Kvalitet - Bodø kommune har vedtatt standard for kvalitet i kommunale barnehager. Vår jobb blir innenfor de rammer vi har; personale, bygninger, uteområdet og økonomi, å bestrebe oss på å gi barna et tilbud som ligger innenfor disse standardene.

Omsorg - vår omgangstone skal være preget av omsorg for hverandre.

"Omsorg i barnehagen handler både om relasjoner mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Å gi barn mulighet til å gi hverandre og ta imot omsorg, er grunnlaget for utvikling og av sosial kompetanse og er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv."

Barnehagens verdigrunnlag jmf. Rammeplanen kap 2.

Respekt.

Respekt - i vår måte å omgås hverandre, personalet, foreldrene og barna skal vi oppleve å bli respektert for den vi er. Vi skal være lyttende og gi tilbakemelding til hverandre og vise at vi har forstått hverandre, og *våre holdninger skal være preget av anerkjennelse.*

"Vi må ha evnen og vilje til å respektere barnet som et unikt menneske med egne tanker, ideer og følelse." Fure og Granholt 2007.

FEM HOVEDELEMENTER I VÅRT ARBEID

Det er 5 elementer som må være tilstede for at vi skal få jobben gjort etter våre intensjoner:

TID: I en tid hvor det for mange er travelt, ønsker vi å ha god tid. Dette innebærer at vi ikke fyller dagene med for mange aktiviteter. De små trenger tid til å oppfatte det vi sier og å gi tilsvar, til å mestre fysiske og praktiske ting, etter hvert også til å finne på ting selv. Da må vi personalet tåle at ikke hele dagen er planlagt av oss.

RO: Alle skal bli sett og hørt. Det innebærer at vi er bevisste på stemmebruk og hvilke aktiviteter vi har, inne som ute.

GOD TONE: Vi vil at det skal være en god tone mellom alle i barnehagen. Høflighet er noe barna skal få lære, og vi voksne er modeller. Å si "hei" og "ha det" er en selvfølge, og vi spør "kan du", og bruker "takkt".

MESTRING: Det å mestre nye ting, gir selvtillit. Vi ønsker at barna i Mørkvedlia skal oppleve at de kan. De får prøve seg på stadig nye oppgaver etter hvert som de vokser til. Det vil være en naturlig progresjon i hva de til en hver tid har av utfordringer å bryne seg på.

SMÅ GRUPPER: For at vi skal kunne oppnå våre mål, må vi være bevisste på å dele barnegruppa i flere mindre grupper. Dette fordrer at vi voksne har gode rutiner og kommuniserer godt. Når det er få barn, får vi i større grad gitt gode beskjeder, og kan veilede og hjelpe dem.

Arbeidsformen i Mørkvedlia barnehage.

"Vi er der for alle barna, alle sammen."

Personalet i Mørkvedlia barnehage består av tre pedagogiske ledere, 2 barne- og ungdomsarbeidere, 2 assistentstillinger. I tillegg til disse kommer styrer og en tilrettelagt arbeidsplass/ kjøkkenarbeider.

De pedagogiske lederne har hovedansvaret for barna. De har fordelt barnegruppene mellom seg. Foreldrene blir informert om hvem som er barnets pedagogiske leder i velkomstbrevet.

Den pedagogiske lederen gjennomfører en oppstartsamtale en av de første dagene ved tilvenning. Det er også den pedagogiske lederen som har foreldresamtalene.

Fagarbeiderne/ assistentene har medansvar for barna. Fagarbeiderne/ assistentene har også ansvar i forhold til trening, annen spesiell oppfølging, turer med mer.

Barna er delt inn i tre grupper etter vurderinger av oss. I gruppa har barna faste aktiviteter og følger en felles dagsrytme. Se mer om dette i beskrivelse av dagliglivet i barnehagen. Aktiviteter i gruppa er samlingsstund, måltid, turer, trening på Stamina og temaopplegg tilpasset dem.

Rødgruppa består av de yngste barna. I år består denne gruppa av 10 barn. Den yngste fyller 1 år i oktober og den eldste fylte 2 år i juli.

Grønngruppa består av 9 barn født i 2010/11 og 12.

Mørkvedlia barnehage

Blågruppa består av 14 barn født i 2009 og 2010. 6 av barna på denne gruppa er førskolebarn, og en dag i uka har barna et tilrettelagt førskoleopplegg.

På Rødgruppa er det tre fra personalgruppa.

Grønngruppa og Blågruppa har to på hver gruppe fra personalet som følger dem.

Pedagogene har hovedansvaret for opplegget på gruppene, og de legger planer for det pedagogiske innholdet ut fra vår felles halvårsplan. Hele personalet deltar i detaljplanlegging og gjennomføringen.

Mørkvedlia barnehage er en middels stor barnehage. Litt større enn en ordinær toavdelings barnehage og mindre enn tre avdelinger.

4. BARNEHAGENS INNHOLD

"Barnehagen skal se omsorg og danning, lek, læring, sosial kompetanse og språklig kompetanse i sammenheng. Barnehagen skal være en kulturarena hvor barnet er medskaper av egen kultur. Alt dette er en del av innholdet i barnehagen og må ses som del av en sammenvevd og kompleks helhet."

(Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver 2011)

Barnehagens innhold skal utformes slik at det kan oppleves meningsfullt for det enkelte barn og gruppen. Barnehagens omsorgs- og læringsmiljø skal fremme barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Barnehagen må gi det enkelte barnet støtte og utfordringer ut fra egne forutsetninger, og bidra til et meningsfullt liv i fellesskap med andre barn og voksne.

Danning og medvirkning kan ses på som gjensidige prosesser. Gjennom barnas undring over handlinger og holdninger i møte med hverandre og personalet, legges grunnlaget for kritisk refleksjon om seg selv og samfunnet. Hensynet til hverandre og gjensidige samhandlingsprosesser i lek og læring er forutsetningen for barnets danning.

a) OMSORG

"God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, gode relasjoner og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet." (Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgave, 2011)

Omsorg er nært knyttet til vern og stell og er en vesentlig del av hverdagen i Mørkvedlia barnehage. Praktisk hjelp, trøst, støtte, oppmuntring og beskyttelse fra de voksne grunnfester opplevelsen av trygghet i hverdagen utenfor hjemmet.

Omsorg er et forhold eller en relasjon like mye som en handling.

Omsorgsarbeidet kjennetegnes av nærhet, varme og innlevelse. Personalet i Mørkvedlia barnehage er åpne overfor barna og prøver å se barnas behov og ønsker. Personale hjelper, støtter, gir anerkjennelse og bekreftelse til barna. Handlingene må bygge på følsomhet og refleksjon.

b) SOSIALT SAMSPILL

I Mørkvedlia barnehage legger vi vekt på sosiale ferdigheter og hvordan barn utvikler disse ferdighetene.

Vi er opptatt av:

- Empati; vise omtanke for andre og kunne sette seg inn i andres situasjon
- Prososial atferd; positive handlinger og holdninger til andre
- Selvkontroll; kontrollere seg selv slik at man kan utsette egne behov og ønsker i visse situasjoner
- Selvhevdelse; ta initiativ til lek eller samhandling og hevde egne meninger og behov.

Samt evne til lek, humor og glede.

Mye av utviklingen av disse ferdighetene skjer i det sosiale samspillet mellom barn og mellom barn og voksne i barnehagen

c) LEK

Leken utgjør en stor del av barnas hverdag i barnehagen, mye av barnas samspill i barnehagen skjer gjennom lek. I Mørkvedlia barnehage skal det være god tid og gode muligheter for lek.

Leken kjennetegnes ved at den er spontan, lystbetont og frivillig. Det er en aktivitet som barnet selv velger å delta i, den er en del av barndommen. I leken

oppøver barn kommunikasjonsferdigheter og konsentrasjon, utvikler innlevelse og medfølelse og lærer viktige regler for samspill.

Leken har en funksjon i seg selv, den er en væremåte for barn. De lærer å kjenne seg selv og verden gjennom leken. Gjennom leken utvikler barna vennskap, språkferdigheter samt sosiale, motoriske og kognitive ferdigheter.

Noe av det viktigste barn må kunne for å fungere godt i leken er ulike sosiale ferdigheter, de må kunne "lese" en sosial situasjon. De må kunne skille lek fra annen aktivitet og forstå forskjellen mellom fantasi og virkelighet. Evnen til å utvikle et leketema og å godta at dette temaet endres underveis er vesentlig. Ellers lærer barna at man ikke alene kan bestemme hvordan et leketema skal utvikles. Selvhevdelse og respekt for andre læres gjennom lek.

Personalet hjelper barna med å fordype seg i leken, være i ulike roller og videreutvikle den. Personalet skal være levende og engasjerte, som tar barna på alvor i lek og hverdagsliv.

Barn har rett til å delta ut fra egne forutsetninger, bli respektert og få en likeverdig behandling, for å føle positiv mestring.

d) LÆRING

Læring skjer både spontant i alle hverdagssituasjoner og sosialt samspill - og i planlagte aktiviteter.

Personalet må kunne

- se barns behov
- vekke nysgjerrighet og lærelyst
- undre seg sammen med barna

- se "det store i det små" - ha god tid
- legge til rette for gode fellesopplevelser

Lek er en måte å lære på, og gjennom leken utvikler barn seg på ulike områder: Sosialt ved at barn lærer om samarbeid, empati, kommunikasjon, sosiale koder og holdninger til livet og andre mennesker. Leken gir barna motorisk trening, bevegelsestrening og ferdigheter. Intellektuelt er lek ny læring og ny kunnskap om ulike dagligdagse hendelser og problemstillinger. Emosjonelt er leken bearbeiding av inntrykk, erfaringer og opplevelser.

e) KONFLIKTLØSNING

I samspillet mellom barna oppstår det tidvis konflikter, noe som er en del av dagliglivet. Med konflikter menes i denne sammenhengen situasjoner der barn vil realisere sin egen vilje tross motstand fra andre. Det er gjennom konflikter barn får sine første erfaringer med forventninger om at de skal kontrollere sine handlinger ut fra normer, regler og andres ønsker. Målet er at barna skal klare å løse konflikter på egenhånd på en positiv måte, d.v.s. på en måte som er akseptabel både for seg selv og andre. I barnehagen får vi rikelig anledning til å trene på dette daglig. Forhandlinger og konfliktløsning er en viktig del av sosialiseringprosessen. Barna lærer seg selv og sine egne behov å kjenne, samtidig som de må forholde seg til andres behov.

Vi ønsker de skal lære seg at konflikter ikke er "farlige", men noe vi må takle, også som voksne.

Barn får forskjellige erfaringer med dette i relasjoner med jevnaldrende enn med barn som er eldre eller yngre, og med de voksne.

Vi ønsker ikke at det skal være den sterkestes rett som er rettesnor for konfliktløsning i barnehagen. Barna skal få oppleve at det er lov å bli sint, men at

det ikke er akseptabelt å slå, klype eller sparke. Personalet hjelper barna med å sette ord på det som skjer, og vise tydelige holdninger til situasjonen ved å formidle felles og allmenngyldige normer til barna. Vi bidrar til å løse konflikter når barna selv ikke klarer det. Ved å ta utgangspunkt i konkrete episoder kan vi få barna til å tenke gjennom det som har skjedd, forsøke å ta den andres perspektiv, hva den enkelte føler, og selv komme med forslag til løsning.

Vi er viktige rollemodeller for barna, det er viktig å være seg bevisst sine egne reaksjonsmåter i konfliktsituasjoner.

f) NORMER

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene gi barna oppdragelse med utgangspunkt i etiske normer. Gjennom oppdragelse vokser barnet seg inn i et sosialt system, det blir sosialisert. Barnet skal ikke bare tilpasse seg, men også forholde seg selvstendig og kritisk til normer. Oppdragelse betyr sosialisering og individualisering i en og samme prosess. Gjennom oppdragelsen skjer det en overføring av verdier og normer.

g) RAMMEPLANES 7 FAGOMRÅDER

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet, og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter." (Lov om barnehager §2)

Rammeplan for barnehager er delt inn i 7 fagområder:

1. Kommunikasjon, språk og tekst
2. Kropp, bevegelse og helse
3. Kunst, kultur og kreativitet
4. Natur, miljø og teknikk
5. Etikk, religion og filosofi
6. Nærmiljø og samfunn
7. Antall, rom og form

Fagområdene dekker et vidt læringsfelt, og opptrer sjeldent isolert. I de daglige aktivitetene som måltid, samlingsstund og utelek, forming osv. vil vi komme innom de ulike fagområdene. I temaarbeid vil vi i perioder vektlegge et område fremfor andre, men i løpet av barnehagetiden skal barne ha blitt kjent med alle fagområdene.

Personalgruppen har bearbeidet fagområdene i ped.ledermøter, assistent forum og på personalmøter. På denne måten får hele personalet vært med å legge innhold, og fått forståelse for målene i fagområdene.

Fagområdet Etikk, religion og filosofi har også foreldrene bidratt med å forme innholdet i barnehagen ved at de på foreldremøtet våren 2009, har diskutert hvilke høytider og tradisjoner barnehagen skal feire og markere.

h) BARNES MEDVIRKNING

Barn rett til medvirkning er nedfelt i FN- Barnekonvensjon, i Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager.

Medvirkning blir ofte forvekslet med medbestemmelse. Små barn kan få bestemme over noen ting, men det er i hovedsak voksne som skal bestemme.

Medvirkning kan være at de får velge. Og da må personalet være tydelig på hva valgene kan være.

For denne aldersgruppa vil det for det meste være de nære ting barnet kan virke inn på. Hva de vil spise, hva de vil drikke, hvem de vil leke sammen med og lignende.

Gjennom barnehagetiden vil vi vektlegge en progresjon i hva barna kan medvirke på/ til.

Ergonomi og pedagogikk

Høsten 2014 ble Mørkvedlia barnehage en del av Barnehagekontorets prosjekt Ergonomi og pedagogikk. Dette vektlegger at barna skal bidra aktivt i alle aktiviteter fra de er helt små. For oss i personalgruppa betyr det at vi må ha en høy grad av bevissthet på at barna kan bidra og være deltakende. Dette skal samtidig skje ved at vi har satt fokus på å jobbe ergonomisk riktig. På noen områder føler vi oss godt i gang, men samtidig er vi enda i startfasen. Utover våren vil vi komme med mer informasjon om dette prosjektet, og dere forelder vil også bli trukket inn i arbeidet.

i) DAGLIGLIVET I BARNEHAGEN

Første møtet om morgenen, leken, samling, bleieskift, måltider, av og påkledning, utelek, turer og avskjed; alt dette er elementer som går igjen daglig, og som er en stor og viktig del av livet i barnehagen. Vi skal møte alle barnas ulike behov, og samtidig ta hensyn til barnegruppa som helhet.

Vi har delt barna inn i tre grupper, ut fra barnas modning, utvikling og behov for utfordringer. Dagsrytmen vil derfor variere noe fra gruppe til gruppe.

Barnegruppa er delt i 3 mindre grupper. Disse gruppene er barna inndelt etter alder og modning.

Gruppene er:

Rødgruppa, Grønngruppa og Blågruppa

Aktivitetene på gruppene følger felles halvårsplan som styrer temaarbeidet, og denne tar også opp i seg barnehagens tradisjoner, så som barnehagens bursdagsfeiring, lucia-markering, nissefest, utkledningsfest og påskefrokost.

TURGRUPPER

Grønngruppa og Blågruppa har faste turdager, og når de er på turgrupper har de egne turgruppenavn.

Grønngruppa går på tur på torsdager sammen med Merete og Hilde

Blågruppa går på tur på tirsdager sammen med Nina og Lillian.

Turgruppeaktiviteten starter med påkledning kl. 09.00 - og når barnet har turdag er det viktig at det er kommet til barnehagen kl. 09.00.

BRUK AV STAMINA

Barnehagen har tilgang til en sal på Stamina, når det ikke foregår noe der. I perioder er den mye brukt, mens i andre perioder prioriterer vi andre former for fysisk aktivitet.

Barnehageåret 2013/14 starter barnehagen et samarbeid med Bodin videregående skole og idrettsfag der. I år er det 3. års elevene som kommer i grupper på 4 og har opplegg med barna på Blågruppa. ca. 2-3 gang pr. mnd. Dette foregår i sal på Stamina eller i Mørkvedhallen.

j) BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDE

Mørkvedlia barnehage har satt HELSE som satsningsområde. Med dette som utgangspunkt har vi hatt mange diskusjoner på hva som er helsefremende og hva vi kan bidra med for at barna skal utvikle god helse.

Vi har konkludert med at vi skal ha fokus på:

FYSISK AKTIVITET, KOSTHOLD, HYGIENE OG HUMOR

FYSISK AKTIVITET

I løpet av småbarnsalder tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet. (Rammeplan for barnehager)

Barn er kroppslig aktive, og uttrykker seg mye gjennom kroppen. Det vet alle som omgås barn i det daglige. Barna viser ofte stor glede ved kroppslig lek, store bevegelser. Eks. hoppe, klatre, springe m.m. Ekstra morsomt blir dette når barna får tilføre lyder og utrop.

Ute, på utelekeklassen, eller på tur, får barnet anledning til å bruke hele seg (*store bevegelser og mye lyd*) samtidig som de får utforsket sin nysgjerrighet. Eks. *hvor stor fart tør jeg ha i dissa, hvordan må jeg holde spaden for å få sanden i bøtta*. Alt dette, pluss mye mer får barnet undersøkt mens de er ute, ofte uten innblanding fra de voksne. Målet vårt er at barna skal få være ute hver dag. På denne måten får barna oppleve regn, sol, snø og vind på kroppen. Gjennom sanseinntrykk og bevegelser skaffer de seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder.

Utetid og turer, planlagte og spontane, er et av satsningsområdene i Mørkvedlia barnehage.

Høsten 2010 startet vi med faste turdager, med faste grupper og personell. Turene skal gi barna utfordringer, og styrke dem på alle deres utviklingsområder. På turene skal barna få erfaring med å mestre terrenget, og gi dem erfaringer i ulikt vær. Gjennom god kroppsbeherskelse styrkes selvfølelsen og dette gir igjen god helse - både psykisk og fysisk.

Gjennom jobbing med fagområdet: Kropp, bevegelse og helse skal Mørkvedlia barnehage bidra til at barna:

*får en positiv selvpoppfatning gjennom kroppslig mestring.

- *skaffer seg gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer.
- *videreutvikle sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme og motorisk følsomhet.
- *får gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider.
- *utvikler glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer.
- *utvikler forståelse for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige.
- *får kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.

KOSTHOLD

I Mørkvedlia barnehage er vi opptatt av å gi barna et **sunt kosthold** som er med på å fremme barns **helse**. Vi ønsker å bidra til at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile.

Vi har tatt utgangspunkt i *Sosial- og helsedirektoratets* retningslinjer for mat og måltider i barnehagen og som også er en del av kommunens kvalitetskriterier. (Barnehagen har også plikt til å melde hva slags mattilbud vi har til vårt lokale mattilsyn.)

Vi serverer to faste måltider hver dag, i tillegg til eventuelt medbrakt frokost. Måltidene skal være av god kvalitet og ernæringsmessig fullverdige.

I Mørkvedlia barnehage har vi lagt opp til at barna skal få bruke **god tid** på å spise. Vi prøver å ha **maksimum 3 timer** mellom måltidene. Noen barn, særlig de yngste, kan ha behov for å spise oftere.

Vi prøver å servere variert mat og gi forskjellige smaksopplevelser. Fra høsten 2014 vektlegger vi i større grad enn tidligere at barna fra Blå - og Grønngruppa

skal være med på forberedelsene av varme måltider. Det kan være suppe med egg og brød, fisk - eller kjøttprodukter med grønnsaker, samt potet, ris eller pasta.

Måltidets sosiale funksjon.

Måltidene skal være hyggelig og vi skal ha tid og ro til å nyte maten. Vi fordeler barn og voksen på flere rom og ved flere bord slik at vi kan få gode situasjoner. Det er da ca 5 - 8 barn og 1-2 voksen ved hvert bord, for å skape god dialoger og en hyggelig atmosfære. Mer om dette finnes i våre beskrivelser av rutiner i barnehagen.

Vi synes det er viktig å **unngå** mat og drikke med mye tilsatt **sukker**. Men vi er ikke helt imot sukker! Is en gang i varmen har hendt og vaniljesaus på frukt osv.

Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Enten den er medbrakt eller servert. Likevel er det hjem og familie som har det grunnleggende ansvaret for barns kosthold

Helsedirektoratets råd og tips angående mat og kosthold i barnehagen finner dere Helsedirektoratet hjemmeside.

HYGIENE

God hygiene er viktig for vår helse. Barna skal få lære seg gode rutiner for hygiene alt fra de er små. Dette innebærer at vi vasker hender etter toalett besøk og før måltid, at vi vasker oss i ansiktet og på hendene etter at vi har spist. Barn må lære at vi ikke drikker av andres kopp eller spiser mat som har havnet på gulvet.

Dette er ikke et tema som vi jobber med en avgrenset periode, men noe som er en del av dagliglivet i barnehagen.

Vi skal følge kommunens hygienetiltak, som bl.a sier at vi skal vaske hendene når vi kommer til barnehagen og før vi drar hjem.

I perioder med epidemier vil vi selvfølgelig ha ekstra fokus på nettopp dette.

I tillegg til de daglige rutinene som skal ta vare på den personlige hygiene har barnehagen utarbeidet rutiner for renhold.

Det å ha det rent og ryddig rundt oss vil også være med på å prege oss mentalt. Dette innebærer bl.a. at barna skal være med på å rydde når de har lekt. Det å sette på plass leker etter endt aktivitet er med på å lære barna verdier som orden, det å ta vare på det vi har og at det blir lettere å finne igjen tingene. Og i et mental hygienisk perspektiv, er det lettere å holde på et godt humør når vi slipper å bruke tid på for eksempel å lete etter det vi trenger.

GLEDE OG HUMOR

Vi ønsker at Mørkvedlia barnehagen skal være preget av mye glede og humor.

Med glede mener vi både livsglede, skaperglede, mestringsglede og arbeidsglede.

Dette gjør vi ved å vektlegge muligheter til spontanitet, frihet og utfoldelse.

Humor er en viktig del av hverdagen. Humor er en kilde til livsglede og livslyst.

Og vi ler fordi vi er mennesker. Humoren frigir krefter og kreativitet. Det gjør at vi får livsmot, og vi jobber bedre og lærer bedre.

Å ha noe å se frem til og å glede seg til er viktig i både barns og voksnes liv. Vi har erfart at barna har stor glede av de faste turene, de snakker om dem og spør etter når de har turdag og vi ser da at de gleder seg til det som skal skje.

Humor, glede, og viktigheten av å ha en god tone personalet imellom, noe som vi mener vil smitte over på barna, og er med på å skape god trivsel.

k) OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen har overgangsrutiner på samarbeid mellom barnehage og skole, i forbindelse med barnas skolestart.

Rutinen innbefatter bl.a.:

- ✓ Informasjonskveld om skolestart. Arr. grunnskolekontoret og barnehagekontoret.
- ✓ Samtale barnehage - foreldre med tema skolestart.
- ✓ Kontakt mellom barnehage og skole for å gi nødvendig informasjon om barna slik at overgangen skal bli best mulig.
- ✓ Skolen inviterer til førskoledag og foreldremøte.

FØRSKOLEGRUPPA I MØRKVEDLIA BARNEHAGE.

Vi har førskoledag en dag i uka. Barnehageåret 2014/15 har vi 6 førskolebarn,

For førskolebarna vektlegger vi å øve på:

- å ta imot beskjeder, og å lytte.
- Matematiske begreper, som størrelser, mengder osv.
- Begreper som klassifiserer og grupperer, eks. frukt og det er epler, pærer osv.
- Telling, og her er å spille spill en verdifull aktivitet. Og da må barna også øve seg på å tape.
- Bli kjent med bokstavene, få en bevissthet rundt dette og øve på å skrive navnet sitt.
- Oppmerksomhet og konsentrasjon
- Motoriske ferdigheter; øve på å bruke saks, påkledning og lek med ball.

Vi starter aktivitetene kl. 09.00 og det er mandag som er fast dag for førskoleaktivitetene.

Mørkvedlia barnehage har barn som naturlig vil tilhøre de tre barneskolene som er i vårt geografiske område. Dette er Hunstad barneskole, Mørkvedmarka skole og Støver skole.

Mørkvedlia barnehage vil opprette direkte samarbeid med disse skolene i forbindelse med at vi har barn som skal begynne der. Samarbeidet vil bestå i at vi dra på besøk til skolene og gjør oss kjent med bygninger og lekeplass. Dette vil derfor også være tema for skolebegynnerne gjennom året før de starter på skolen.

5. TRAFIKKSikkerhet

Trafikksikkerhet og trafikkoppdragelse er integrert i barnehagens arbeid. Tiltak som det satses spesielt på i barnehagen er gå-trening og refleksbruk, jf. Lokal handlingsplan for trafikksikkerhet i Bodø kommune punkt 5.1.3 Opplæring.

I vårt bruk av nærområdet, det være seg besøk på UiN eller en tur på butikken er vi nødt til å forholde oss til trafikken. Det blir i slike sammenhenger naturlig å stoppe opp og snakke om hvordan vi oppfører oss. Dette gjøres selvfølgelig i forhold til barnas modenhet og utvikling. Siste året før skolestart vil vi vektlegge dette i større grad.

I tillegg har vi tema trafikksikkerhet oppe på høsten foreldremøte, der vi tar opp foreldrenes rolle som modeller for barna i trafikken, hvordan de skal parkere utenfor barnehagen, og sikring av barn i bil. Vi deler også ut brosjyren om sikring av barn i bil.

6. BARN VI BEKYMRER OSS FOR - TIDLIG TILTAK OG TVERRFAGLIG SAMARBEID.

Vi jobber systematisk i forhold til alle barn i barnehagen. Barnehagen har rutiner som sikrer at barn vi bekymrer oss for får tidlig hjelp - og at det handles i samarbeid med foreldrene.

Tverrfaglige team er en tilrettelagt arena med ulike fagpersoner som gir rom og mulighet for drøftinger om barn vi bekymrer oss for. I det tverrfaglige teamet kan foreldre og barnehage diskutere ulike problemstillinger - og få hjelp, innspill og vurderinger fra ulike fagperspektiver.

Foreldre må melde saker gjennom barnehagens styrer eller gjennom helsesøster på helsestasjon der barnet tilhører

Andre aktuelle samarbeidsinstanser kan være PPT, BUP, sykehus, helsestasjon, barnehagekontorets fagteam, flyktningkontoret, barnevern etc.

Det tverrfaglige teamet vi samarbeider med er stasjonert til Mørkved familiesenter.

7. EVALUERING OG VURDERING

Mørkvedlia barnehage er en ny barnehage, og skal være i endring og utvikling til det beste for barna. Da barnehagen startet høsten 2007 hadde vi barn fra 2 årskull, nå har vi fra 5. Dette krever at vi hele tiden er i stand til å vurdere vårt pedagogiske arbeid i forhold til de endringene som skjer i barnegruppa.

Arbeidet vårt vurderes og evalueres kontinuerlig i personalgruppen. Dette gjør vi i de ulike møtene vi har gjennom uka/måneden.

Systematisk evaluering foretar personalet to ganger i året. Da tar vi en gjennomgang på hvordan arbeidsformen vår fungerer, hvordan har de ulike teamene fungert. Har planene vært slik at vi har oppnådd det vi har ønsket.

Foreldrene oppfordres til å komme med tilbakemeldinger etter hvert. I tillegg gjennomføres det brukerundersøkelse der spørsmålene utarbeides i samarbeidsutvalget.

Barna skal også være med på og ytre seg om hvordan de har det i barnehagen. Dette kan skje gjennom barnesamtaler eller at barna i grupper snakker om hva de synes er bra og hva de vil gjøre mer av.

Målet med evalueringene og vurderingsarbeidet er at vi skal være i utvikling og gjøre nødvendige endringer som bidrar til god kvalitet på barnehagen som en lærende organisasjon.

8. FORELDRESAMARBEID

Jfr. Lov pm barnehager § 1. Formål skal barnehagen gi barn under opplæringspliktig alder god utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

INFORMASJON MELLOM HJEM OG BARNEHAGE.

Informasjon til foreldrene foregår først og fremst i den daglige kontakten mellom personalet og foreldrene når barnet kommer til barnehagen eller blir hentet. Foreldrene kan gi oss informasjon som er nyttig i vårt møte med barnet, og vi informerer foreldrene om hvordan dagen har vært for barnet før det drar hjem. Beskjeder noteres ned slik at hele personalgruppa blir kjent med innholdet.

Styrer sender ut informasjonsbrev pr. e-post ca 1 -2 ganger pr. mnd. Disse informerer generelt om planer, hva som har skjedd den siste tiden og hva som skal skje i nær fremtid.

Foreldrene kan også sende beskjeder pr SMS eller e-post. Disse besvares fortløpende.

Barnehagens årsplan er en måte for foreldrene å innhente informasjon om barnehagens innhold og arbeidsform. Her beskriver vi barnehagens dagsrytme og ukerytme. I halvårsplaner informerer vi om arbeidet med temaer og tradisjon.

UFORMELT SAMARBEID

Barnehagen har rutiner for å ivareta den daglige kontakten med foreldre/foresatte. Når barnet blir levert skal foreldrene være sikker på at barnet blir møtt og mottatt av ei personalgruppe som ser barnet og tar imot beskjeder fra foreldrene.

FORMELT SAMARBEID.

Når barnet starter i barnehagen gjennomfører barnehagen v/ pedagogisk leder en oppstartsamtale i forkant av at barnet har tilvenning sammen med foreldrene. Som en del av det formelles samarbeidet er **kontakttimer/ foreldresamtaler**. Den første foreldresamtalen tilbyr vi foreldrene etter at barnet har gått i barnehagen i ca 2 mnd. Utover dette tilbyr vi foreldresamtaler en gang pr. halvår.

Foreldremøter: vi tar sikte på å ha to foreldremøter pr. barnehageår, et på høsten og et på våren.

For å sikre samarbeid med barnas hjem har barnehagen et **foreldreråd** og et **samarbeidsutvalg**.

"Foreldrerådet består av foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen, og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Dette skal være et forum der alle foreldre kan møtes og diskuterer ønsker og behov, og komme med forslag til barnehagen." (Jf. Lov om barnehager § 4)

Møter i foreldrerådet skjer fortrinnsvis i forbindelse med foreldremøter. Dersom foreldrene ønsker det stilles barnehagens lokaler til disposisjon slik at foreldrene kan gjennomføre møter uavhengig av barnehagens foreldremøter.

"Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/ foresatte og ansatte barnehagen, slik at hver gruppe blir likt representert. Samarbeidsutvalget skal ha seg forelagt saker som er viktig for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene." (Jf. Lov om barnehager § 4)

Møter i samarbeidsutvalget skjer når det meldes behov for dette. Det skal minimum være et møte pr. halv år.

9. SAMARBEIDSUTVALGET FOR MØRKVEDLIA BARNEHAGE

Representanter for foreldrene ble valgt på foreldrerådsmøtet høsten 2014, og for de ansatte på planleggingsdagen våren 2012.

Foreldrerepresentanter:

Silje Brækken Hansen mor til Pernille og Leander

Gro G. Solheim mor til Sivert

Jan Skogseth far til Liana

Ansattes representanter:

Lisa B. Lundteppen pedagogisk leder

Lillian Fredriksen fagarbeider

I tillegg sitter styrer i samarbeidsutvalget i funksjon av å være sekretær.

10. BARNEGRUPPA BARNEHAGEÅRET 2011/2012

Barnegruppa består av:

6 barn født i 2009,	2 jenter og 4 gutter
9 barn født i 2010,	5 jenter og 4 gutter
5 barn født i 2011,	4 jenter og 1 gutt
7 barn født i 2012,	4 jenter og 3 gutter
6 barn født i 2013,	4 jenter og 4 gutter

Totalt 33 barn. 2 barn har 50 % plass. Pr. d.d har barnehagen en personaltetthet på 6,4 ekvivalenter pr ansatt.

11. PERSONALGRUPPA

Lisa Bakkejord Lundteppen	Pedagogisk leder	100 %
Merete Nydal Sletteng	Pedagogisk leder	100 %
Kristin Tømmerberg	Pedagogisk leder	50%
Nina Bakkejord Lundteppen	Pedagogisk leder	50 %
Hilde Nedregård	Fagarbeider	100%
Lillian Fredriksen	Fagarbeider	100%
Tina Thindberg	Fagarbeider	100% pt. i permisjon
Ann-Mari Strand	Assistent	100% pt. i permisjon
Hilde Brit O. Løften	Styrer	100%
Stine Elise Walsøe	Tilrettelagt arbeidsplass, "kjøkkenhjelp" 26 t pr. uke.	

Vikarer for:

Tina Thindberg er	Kate Nikolaisen	100 %
Ann-Mari Strand er	Barbro Johansen	100 %

Tilkallingsvikarer: Pia Kahegezo, og i tillegg til henne bruker vi ved behov ISS Personalhuset.